

הפגז השני הדליק את הטנק. הטווח היה חצי מטר

עקפו את הטנקים הרפוקים והשרופים והתחילו להגניע אליי. בסופו של דבר עמרתי עם המישה טנקים צפונה וחמישה טנקים כלפי מזרח. לאויב היו מאות טנקים. למחרת ספרנו בערך 140 טנקים שרופים של האויב.

"בשלב מסוים הסתכלתי אחורה עם הפרו'קטור שעל הטנק, והנה אני רואה טנק מצרי נוסע אלינו ונעמד בין הטנקים שלנו. הוא חשב שאנחנו מצרים. נתתי פקודת אש. הפגז הראשון היה עקר – מה שקורה אחת למיליון – והפגז השני הדליק את הטנק. הטווח היה חצי מטר".

■ מתקפה לקראת החושך ■

גם גרוד 79 אמנם היה בחווה הסינית, אבל לרבירי אלמוג, המג"ד נפצע והסמג"ד איבר את הצפון. בהוראת מח"ט 14, אמנון רשף, אלמוג התחיל לסייע לגרוד לצאת מהסבך. הוא הודיע בקשר לסמג"ד 79 כי הוא יורה זיקוק אדום שיאיר לו את הדרך. הבעיה הייתה שהמצרים שמעו את זה בקשר, וכדי לבלבל את הכיוון, ירו גם הם זיקוקים אדומים. כשאלמוג החליט לירות זיקוק בצבע ירוק, המצרים המשיכו להוסיף אור ירוק משלהם, עד שהוא חשב על פתרון: "אמרתי לסמג"ד 79, 'תשמע, אני קודם יורה ואחר-כך אומר לך מה הצבע. תסתכל דרומה'. ואז יריתי זיקוק ירוק. 'ראית את הירוק?' שאלתי אותו, 'זה שלנו'. כך הוצאתי אותו משם.

"בבוקר התחיל לעלות ערפל נוראי, שלא ראיתי את קצה הקנה. אמרתי למח"ט: 'אני לא יכול להישאר פה. צריך לנסוע או קדימה או אחורה לגבעה 111 מעל מעוז 'שיק'. הוא אמר לי 'לך לגבעה, אבל תבוא אליי, נדבר בעל פה'. ביקשתי מהסגן שלי שייקח את הטנקים וייסע ל-111, והורעתי לאמנון שאני בדרך אליו. איך שאני אומר לו את זה, הוא הזהיר אותי 'טי-55 מצרי בא מולך'. הוא עוד לא הספיק לסיים את המשפט והופיע מולי הטנק. הוא ירד מהכביש, במזל לא התנגשנו, והמשיך לנסוע. צוודתתי את הקנה לכיוונו, הכנסתי פגז ולא פגעתי. איך שסיימתי, עמרתי על הצריח ואני רואה ג'יפ טילים עם ארבעה חיילים מצרים מסתכל עליי. זה היה כל-כך קרוב, שיכולתי לתת סטירה ליושבים בו. נתתי שאגה לנהג 'נהגו אחורה מהר!' 52 טון על הג'יפ, והשכבנו אותם.

"משהתפוגג הערפל, התגלה לעינינו ים של הצבא המצרי. טנקים נטושים, משאיות, ג'יפים, נגמ"שים והצבא המצרי הולך ברגל לכיוון התעלה. נתתי הוראה להפסיק לירות תותחים ולהשתמש מאותו זמן רק במקלעים, כי חשבנו כבר על השלל. אבל לקראת ערב, טנקים מצריים התחילו לרפוק אותנו. הם עמדו מאחורי טנקים שרופים וירו עלינו בלי שאנחנו יכולים לראות את המטרות. מולנו היה שהתחיל להחשיך והקרב נגמר".

אלמוג (משמאל) על הטנק, בזמן המלחמה. "כשהתפוגג הערפל, התגלה לעינינו ים של הצבא המצרי"

■ נכנסים לחווה הסינית ■

"אנשי מילואים החליפו אותנו. יצאנו אחורה להתארגנות לקראת כיבוש החווה הסינית. ב-15 באוקטובר התארגנו כל היום, קיבלנו עוד טנקים והגענו ל-21 טנקים. לקראת חשכה, בשש בערב, יצאנו למתקפה על החווה הסינית. בראש השיירה נסע גרוד סיור 87, אחרי גרוד 89 של עמרם מצנע, אחרי מפקד החטיבה ואחריהם הגרוד שלי.

"ב-9 באוקטובר אריק שרון שלח את גרס"ר 87 לעשות סיור לכיוון התעלה. הגרוד נסע בציר לחווה הסינית וישן שם כל הלילה. התברר שהיה פער של 20 קילומטר בין הארמייה המצרית הצפונית לזו הדרומית. כל מפקד ארמייה חשב שהשני יסגור את הפער, זאת הסיבה שהנשיא סאדאת העיף את הרמטכ"ל שלו. החלטנו שניכנס לחווה הסינית דרך החור הזה.

"הצינו את הדיונות, עלינו על הכביש ליד מעוז 'לקקן'. גרוד 79 נכנס דרך 'נחלה' לאזור 'מצמר' שצמוד לתעלה. גרוד 184 המשיך כאשר

צילון: ים שקוף

אלמוג היום. "מצאתי גדוד שפוף, בלון"

גדולה. הקרבות שחווה עם גרודו היו קשים ואכזריים, וגבו אבידות רבות (80 הרוגים, 112 פצועים). למרות זאת הוא הנהיג את גרוד 184 להצלחה במשימות שהוטלו עליו. על התנהלותו זו הוענק לו עיטור העוז.

■ הגדוד קם לתחייה ■

"הגעתי לגרוד בשתיים בלילה", מספר אלמוג. "החיילים ישנו בחניון לילה בציר הרוחב. הסמג"ד, בני טרן, לקח אותי ומצאתי גדוד שפוף, בלגן. החיילים רדומים על משאבת הדלק, מיכליות הדלק שקועות. מול שלא הגיע קומנדו באותו זמן. ביקשתי מהסמג"ד שיקרא למ"פים. שתיים בלילה, קור כלבים. מגיעים אליי מ"פים שחורים, מלוכלכים ומוקנים. וזה היה גרוד לתפארת. היה חשוב לי להוציא אותם מההלם, ואמרתי להם: 'לכו להתרחץ ולהתגלח, תצחצחו נעליים ואחרי זה תבואו אליי'. לא יודע מאיפה היה לי העוז להגיד להם את זה. בכל פעם שאני מספר את זה שעורתי סומרות. אני באתי נקי, מצוחצח מתל אביב. הייתי אוטוריטה בגרוד ולכן לא התווכחו איתי. כעבור 30 שנה מ"פ אחד אמר לי, 'אתה לא יודע מה עשית לנו. החזרת אותנו לחיים'. עד כדי כך.

"אחרי חצי שעה הם חזרו נקיים, מגולחים, כאילו הם באו מתל אביב כמוני. אמרתי 'עכשיו מעירים את הגרוד'. נתתי פקודות בקשר, החיילים שמעו את הקול שלי, הטנקים רעמו, הנענו אותם וזונו מהמקום לחניון יום. התארגנו וב-12 בחודש נכנסנו לקו הגבעות, כשמונה קילומטר מהתעלה, והחלפנו יחידות. שלושה ימים ירינו והמצרים ירו עלינו טילים. למדנו איך להתחמק מהטילים שלהם.

"ב-14 בחודש, לקראת בוקר, התחילה הפגזה. בשלב הזה היינו בסך הכל 13 טנקים: תשעה איתי ועוד ארבעה עם הסגן שלי, שהיה מספר קילומטרים צפונית ממני. בשש-שבע בבוקר התחילה הסתערות של טנקים מצריים על הגרוד לכל אורך החזית, ואז התחילה התפנית במלחמה. אם עד אז צה"ל לא ידע בדיוק מה הולך לקרות, הרי שבאותו יום השמרנו בערך 200 טנקים. רק הגרוד שלי השמיד 37".

לרבירי אלמוג, כעת היה הגרוד במצב איראלי, שבו חייליו נמצאים בתוך העמדות בעוד החיילים המצרים מתחילים להתקדם לעברם. מה שנותר ללוחמים היה רק לפתוח באש כלפי השריון המצרי. "פתחנו באש מטווח קרוב מאוד של 1,500 מטר, ותוך עשר דקות השמרנו את 37 הטנקים, משאיות וג'יפים ונגמ"שים שאותם לא ספרנו בכלל", הוא אומר. "המצב הגיע לזה שהם עברו אותנו בעמדות ואנחנו צוודרנו את התותחים לאחור וירינו להם בישבנים. באותו יום חיים בר-לב, מפקד חזית הדרום, אמר לגולדה 'זו התפנית במלחמה. עכשיו אפשר לצלוח לצד שני'".

תא"ל (מיל') אברהם אלמוג קיבל את עיטור העוז על שפיקד בהצלחה על גדוד שנקלע למצוקה במלחמת יום הכיפורים

מלחמת יום הכיפורים יכולה הייתה לעבור על סא"ל (היום תא"ל מיל') אברהם אלמוג בבטחה, כשהוא ספון עמוק בתוך הבור שבמחנה המטכ"ל בתל אביב. אבל הוא בחר לסכן את עצמו, ללכת לגרוד שאותו עזב רק שלושה שבועות לפני כן, ולהילחם בשטח.

אלמוג נולד בשנת 1940 בירושלים והתגייס לשריון ב-58'. עד זמן קצר לפני פרוץ המלחמה הוא כיהן כמפקד גרוד 184 של חטיבה 14. לאחר שעזב את הגרוד, התמנה אלמוג לקצין ההדרכה של גיסות השריון ברגיעה, ובזמן חירום היה עליו להיות קצין האג"ם של השריון. "הגרוד שלי היה אחד המסודרים ביותר בצבא, וזכה בכל התחרויות החטיבתיות: בירי טנקים, במטווחים ואפילו ב'פרס המשק הצה"לי", הוא נזכר היום בגרוד שהשאיר כשסיים את תפקידו.

ביום השלישי למלחמה, נפל מג"ד 184 הטרי, שאול שלו, ואיתו עוד רבים מהגרוד. סא"ל אלמוג החליט לקחת את העניינים לידי וירד לשטח לתפוס פיקוד מחודש על הגרוד, שמצוקתו הייתה

■ מחלוקת בחווה הסינית

כמו בהרבה מקרים בהיסטוריה, השם "החווה הסינית" נבע מטעות. מדובר בחווה חקלאית שיועדה להעברת מים מתוקים לצד השני של התעלה על מנת להפריח את סיני. לרבירי אלמוג, השם "החווה הסינית" נבע מהעובדה שכל הצידוד היה מיפן והכתב היפני הוא כמו הכתב הסיני. "כשבאו החבר'ה שלנו", הוא אומר, "תקעו לזה את השם 'החווה הסינית'". הקרב ב'חווה הסינית' מתחבר אטוציאטיבית עם גרוד 890 של הצנחנים, בפיקודו של איציק מרדכי – ואלמוג לא מוכן לסלוח לו על כך. גרוד 890 היה בכלל מספר קילומטר מהחווה הסינית, הוא אומר, והשריון הוא זה שכבש את השטח. לאורך השנים, כאשר דיברו על פעולות הצנחנים בחווה הסינית – הוא ממשיך לתקוף – מרדכי מעולם לא העמיד אותם על טעותם. "כלומר, הוא לקח את התהילה של יחידות אחרות", הוא מצהיר. בשבוע הבא תובא כאן גרסתו של איציק מרדכי, שאף הוא קיבל את עיטור העוז, לקרב השנוי במחלוקת היוקרה.